

Landstingets Formand var imod dem alle 3 og fastholdt som sit Standpunkt en særlig Rigsdagsbygning, men skulde han vælge en af de 3 Planer, vilde han nærmest foretrække Clemmensens, og den ene af Hoffets Repræsentanter udtalte sig ligeledes til Gunst for Clemmensens Projekt. Der kan da ikke have været mere end 4, der have udtalt sig for Thorvald Jørgensens Projekt. Og vi vide jo, at Folketingets ærede Formands principale Standpunkt var ganske modsat det foreliggende Forslag, idet hans principale Standpunkt i Kommissionen var: et selvstændigt Slot og en selvstændig Rigsdagsbygning. Men saa har den højtærede Minister meddelt her i Tinget — man har altsaa Lov til at referere dertil —, at da Formanden ikke kunde faa det gennemført, har han valgt Thorvald Jørgensens Plan som det mindste af 3 Onder, det er mine egne Ord, men han valgte da dette Projekt som det, der bedst kunde passe for Rigsdagen. Det er den ene af de 4, og det er dog kun en betinget Tilslutning. Den anden var en af Hoffets Repræsentanter, den 3die Kammerherre Meldahl og den 4de Overpræsident Oldenburg. Mere end til disse 4 kunne vi ikke komme af dem, der have indstillet den Thorvald Jørgensenske Plan. Paa et saa skrøbeligt Grundlag sender Ministeren Planen hertil, og uden at Ministeriet i Forening med Repræsentanter for de Statsmyndigheder, der skulle bruge Bygningen, har foretaget nogen virkelig Genarbejdning af Planerne.

Saa komme vi til Folketinget. Kritikken hernede var meget ugunstig. Jeg fremhæver saaledes, at flere Medlemmer, der høre til Flertallet her i Salen, udtalte sig — jeg vil ikke sige ugunstigt, det gælder kun den ærede Repræsentant for den socialdemokratiske Gruppe, der nu er gaaet med paa Forslaget —, men i alt Fald det ærede Medlem for Løvel (Anders Nielsen) og flere andre Medlemmer af Flertallet udtalte, om end i ganske vist lempelige Vendinger, saa dog en i Realiteten ret skarp Kritik af Forslaget. Men den Kritik, som det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (P. Knudsen) fremsatte, var hverken reelt eller formelt lempelig. Han sagde saaledes: „Dette Forslag fjerner sig omtrent saa langt som muligt fra de Krav, Socialdemokratiet har opstillet. Det tilfredsstiller os ikke paa noget Punkt, der er ikke et eneste Punkt i det foreliggende Forslag, der imødekommer noget af de Krav, vi have stillet.“ Og en af det ærede Medlems sidste Be-

mærkninger var: „Man har taget det Projekt, som efter min Mening er det daarlige af dem alle baade med Hensyn til Færdselsliniernes Ordning og med Hensyn til den Plads, man har givet Rigsdagen.“

Nu vil det ærede Medlem sige, at Projektet er gennemgaaet en saa fænomenal Omdannelse, at alle de Ord, han da sagde, nu maa staa til Skamme, nu er det i det hele og store et fortræffeligt Projekt. Nej, det ærede Medlem er en alt for forstandig Mand — jeg har alt for stor Respekt for hans klare, gode Omdømme, som vi saa mange Gange have haft Lejlighed til at paaskønne her — til, at jeg noget Øjeblik kan tro, at han mener dette. Det ærede Medlem ser sikkert lige saa godt som vi andre, at de Forandringer, der ere foregaaede med Projektet, Forandringer, af hvilke saa godt som ingen har nogen bindende Karakter, kunne i Virkeligheden ikke forandre Dommen over dette Projekt. I alt væsentligt maa det ærede Medlems Ord her ved 1ste Behandling endnu staa fast. Men vi vide jo ogsaa alle — jeg synes ikke, vi behøve at lege Skjul med hinanden i en saa vigtig Sag —, at det virkelige Motiv til det ærede Medlems Frontforandring er selvfølgelig Hensynet til at skaffe dette store Byggearbejde for den københavnske Byggearbejderstand. Jeg kan godt forstaa, at dette Hensyn kan have vejet noget for det ærede Medlem efter hans politiske Stilling. Men det kan selvfølgelig ikke være afgørende for vor Betragtning af Sagen.

Vi maa jo ikke komme ind paa Udvalgets Arbejde, og jeg skal ogsaa holde mig for saa vidt borte derfra, som jeg kun vil sige, at ingen maa lade sig forlede til at tro, at den Omarbejdelse af det Thorvald Jørgensenske Projekt, der nu, jeg vil ikke sige foreligger for os, vi have ikke set den, men den hænger oppe i Udvalgsværelset i Sidebygningen, hvor muligvis nogle af os have set den — er sket efter grundige og dybtgaaende Overvejelser. Saaledes forholder det sig jo ikke. Den kom nogenlunde bag paa os, som Juleaften paa Kællingen, det var noget efter Jul, den dukkede op. Vi vide ikke, ad hvilken Vej den er tilvejebragt, man kan kun have Gissninger derom, men den dukkede op saa nogenlunde bag paa de fleste af Udvalgets Medlemmer, i alt Fald paa dem, der ikke i Forvejen vare indviiede deri. Det er slet ikke en Omdannelse i Henhold til Ønsker, fremkomne fra Folketingets Udvalg, og det er jo en Omarbejdelse, der ikke paa noget Punkt slaar den